

මානව ක්‍රියාකාරකම් මගින් වායුගෝලයේ සංයුතියෙහි සිදුවන වෙනස් වීම්

මානව ක්‍රියාකාරකම් වායුගෝලීය සංයුතිය ව්‍යාකූල කරමින් නිරන්තරයෙන් රසායනික ද්‍රව්‍ය වායුගෝලයට එක් කරයි. මෙමගින්, ප්‍රාදේශීයව මෙන්ම ගෝලීයවද සැලකිය යුතු මට්ටමක ගැටළු ඇති කරයි. මෙම ගැටළුවල බරපතළ බව මෙකී ද්‍රව්‍ය වායුගෝලයෙහි කොපමණ ප්‍රමාණයක් තිබෙනවාද යන්න මත පමණක් නොව ඒවායේ රසායනික ස්වභාවය හා ක්‍රියාකාරීත්වය මතද රඳා පවතී.

මෙම ක්‍රියාකාරකම් වලින් හෝ විසර්ජන වලින් හෝ තොරවූ වාතය ගුණාත්මක බවින් යුත් වාතය සේ සලකනු ලැබේ. වාතයෙහි ඇති අනවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය ඉහළ ගිය විට වාතය දූෂණය වූ හෝ ගුණාත්මක බවින් අඩු හෝ තත්වයකට පත් වේ. වාතයෙහි ගුණාත්මක බව හීන කරවන පහත සඳහන් ක්‍රියාවලි අපි හඳුනා ගනිමු.

කාර්මික විමෝචන

ශ්‍රී ලංකාව කාර්මික රටක් නොවූන ද යල් පැන ගිය තාක්ෂණ භාවිතය, දුර්වල ආකාරයට නඩත්තු කෙරෙන කාර්මික උපකරණ සහ ඉන්ධනවල තිබෙන අපද්‍රව්‍ය, හරිතාගාර වායු සහ අන්තරායකර රසායනික ද්‍රව්‍ය සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක් වායුගෝලයට එකතු කරයි. මෙම කරුණු පිළිබඳ විමර්ශනය කරමින් කාර්මික විමෝචන මගින්වන හානිය අවම කර ගත හැකි අතර එය අනාගතය සඳහා කෙරෙන සුදුසු ආයෝජනයක්ද වේ.

කාර්මික විමෝචන

රට වාහනවලින් සිදුවන විමෝචන

අප භාවිත කරන වාහන සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක් ඉන් පෙර විදේශයකදී භාවිත කරන ලද වාහන වන අතර ඒවා බොහෝ විට ධාවනය කෙරෙන්නේ දුර්වල ලෙස නඩත්තු කරනු ලබන මහාමාර්ගවලය. මෑතකදී ලංකාවේ මාර්ග පද්ධතියේ දියුණුවත් පැරණි වාහන ආනයනය කිරීම සීමා කිරීමත් මගින් සැලකිය යුතු ප්‍රගතියක් ඇතිවේයැයි බලාපොරොත්තු වුවද දිනෙන් දින ඉහළ යන වාහන සංඛ්‍යාව එයට බාධාවක් වී තිබේ. බොහෝමයක් වාහනවලින් සිදු කෙරෙන විමෝචන පාලනය කිරීම සඳහා පහසුකම් නොමැත. දහන යන්ත්‍රණයේ අනවසර වෙනස්කම් සිදු කිරීම, ඉන්ධනවල ඇති අපද්‍රව්‍ය සහ වාහනවල දුර්වල නඩත්තුව වාතයෙහි ගුණාත්මක බව දිගින් දිගටම හීන කරවයි. රටවාහන වලින්, විශේෂයෙන් සීසල් වාහනවලින් සිදු කෙරෙන විමෝචන මට්ටම හඳුනා ගැනීමට ඔබගේ පංචේන්ද්‍රියන්ට පවා හැකියාවක් තිබේ. නගරයක කලබලකාරී විදියකට ගිය විට සීසල්වල ගන්ධය හා රසය ඔබට දැනෙනු ඇත. සීසල් දුමෙහි ඇති අංශුමය කාබන් ඔබගේ සිරුර මත තැන්පත් වීම ඔබට සම පිරිමැදීම මගින් දැනගත හැක.

වාතයට නිකුත්වෙන දුම ඔබට දක්නට ලැබෙනු ඇත. වාහනවල කෝෂාව ඔබට ඇසෙනු ඇත.

රථ වාහනවලින් සිදුවන විමෝචනය

රථවාහනවලින් පිටවන දුම පාලනය කිරීම මගින් වාතයේ ගුණාත්මක බවෙහි පිරිහීම අඩුකර ගන්නට හැකි බව පැහැදිලිය. එසේ කිරීමෙහිලා රථ වාහන පදවන්නෙකුට කළහැකි මූලික කාර්යයන් කිහිපයක් විමසමු. රථ වාහනයක් ත්වරණය හෝ මන්දනය හෝ කරන සැම විටකදීම වැඩියෙන් ඉන්ධන වැයකෙරෙන අතර විමෝචනයද ප්‍රවර්ධනය කරයි. ඉන්ධනවල අන්තර්ගතවන අපද්‍රව්‍යයද වාතයේ ගුණාත්මක බවෙහි පිරිහීමට දායකත්වයක් දක්වයි. ඉන්ධන දහනය තුලනාත්මක කිරීම (සුසර කිරීම TUNNING) ලෙස හදුන්වනු ලබන අතර එහිදී කෙරෙන්නේ ඉන්ධන දහනයට අවශ්‍ය ප්‍රමාණයට පමණක් වාතයෙන් ඔක්සිජන් ලබා දීමයි. යම්හෙයකින් තුලනය බිඳීයන්නේ නම් ඉන් සිදුවන හානිය සැලකිය යුතු තරම් වේ. කාලානුරූපව දහන ක්‍රියාව තුලනය කිරීම මෙයට සුදුසුම ප්‍රතිකර්මයයි.

දුම් බටයට සවි කරන ලද උත්ප්‍රේරක පරිවර්තකයක් මගින් (catalytic converter) වාහනයකින් විමෝචනය වන දුමෙහි ඇති අහිතකර ද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය අඩු කර ගත හැක.

ගෙදර දොර ක්‍රියාකාරකම්

නිවස, පීචන්වීමට සුරක්ෂිතම ස්ථානය ලෙස ඔබ සිතා ගෙන සිටිනවා විය හැකිය. නිවසෙහි වූ වාතයෙහි ගුණාත්මක බව පාලනය කිරීමට ඔබට හැකියාවක් තිබේ නම්, ඇත්ත වශයෙන්ම, එය පීචන්වීමට සුදුසුම ස්ථානය වනු ඇත. අවාසනාවකට, අපගේ කාලයෙන් 80-90%ක්ම ගෘහ අභ්‍යන්තරයෙහි ගත කරන බව වටහා නොගෙන අපි වාතයෙහි ගුණාත්මක බව පිළිබඳ කරුණු අමතක කර පීචන් වන්නෙමු. ගෙදර දොර ක්‍රියාකාරකම් හේතු කොට ගෙන සිදුවන අභ්‍යන්තර වායු දූෂණය පිළිබඳ ගැටළුව මෙහි අන් තැනෙක සවිස්තරාත්මකව සඳහන් කොට ඇත.

කෘෂිකාර්මික කටයුතු

වඩා හොඳ අස්වැන්නක් ලබා ගැනීමට ඇති මනුෂ්‍ය පරිභෝජන අවශ්‍යතාවය කරණ කොට ගෙන අපි බොහෝ විට අදුරදැරිව හා අක්‍රමවත්ව, අවශ්‍ය ප්‍රමාණයට වඩා රසායනික පළිබෝධනාශක සහ පොහොර නිතර භාවිත කරන්නට පුරුදුව සිටින්නෙමු. බොහෝ අවස්ථාවලදී මෙලෙස යොදා ගන්නා රසායනික ද්‍රව්‍ය වාතයට සහ භූගත ජලයට එක්වී ඒවා දූෂණයට ලක් කරයි.

මෙම ක්‍රියාවලි සියල්ල මගින් වාතයෙහි ගුණාත්මක බව පහත හෙලන අතර දුෂිත වාතය ආශ්වාස කිරීමට මිනිසුන්ට ඉඩ සැලසීම හෝ දුර්වල ගුණාත්මක බවකින් යුත් වාතයට නිරාවරණය කිරීම හෝ සිදු කරයි. මෙමගින් මිනිසුන්ගේ සෞඛ්‍ය තත්වය පිරිහීමකට ලක්කරනවා පමණක් නොව ඔවුන්ට අයත් දෑ වලට හානි කිරීමද සිදු කරයි.

වාතයෙහි ගුණාත්මක බව පහත වැටීම නිසා වර්තමානයෙහි ඇති වී තිබෙන ගැටළු කිහිපයක් පිළිබඳ කෙටියෙන් විමසමු.

ගෝලීය උණුසුම ඉහළ යාම

හරිතාගාර වායු ප්‍රමාණය වැඩි වීම කරණ කොට ගෙන වායුගෝලීය උෂ්ණත්වය ඉහළ යෑම කාර්මිකරණයත් සමඟ අපට ලැබුණු අමිනිරි දායාදයකි. වායුගෝලීය උෂ්ණත්වය ඉහළ යෑමත් සමගම මුහුදු ජලයේ ප්‍රසාරණය මෙන්ම අයිස් හා හිමකඳු දියවීම තුළින් පහත් බිම් ප්‍රදේශ ජලයෙන් යටවිය හැකි වන අතර ඉන් ලැබෙන ප්‍රතිවිපාක සමකය ආසන්නව ඇති දුපතක් වන අපට වැඩියෙන් දැනෙනු ඇත. එලෙසම පසෙහි ඇති ජලය වාෂ්ප වීම මගින් කාන්තාර ඇති වීමද ආහාර නිෂ්පාදනයට බාධකයක් වනු ඇත. උෂ්ණත්වය ඉහළ යෑමත් සමගම ඩොංගු වැනි මදුරු උවදුරු, කොළරාව වැනි වසංගත පැතිරීමට සිදු වන අතර කාලගුණ විපර්යාස සහ ජෛව විවිධත්වයට වන බලපෑමද ගෝලීය උණුසුම ඉහළ යාමෙහි ආදිනව වේ.

ජනගහණයේ ප්‍රවර්ධනය, කාර්මිකරණය, වැඩිපුර ඉන්ධන පරිභෝජනය, වනාන්තර ඵලිකිරීම හා නාගරීකරණය ආදී කරුණු සෘජුවම හෝ වක්‍රව ගෝලීය උණුසුම ඉහළ යාමට හේතුකාරක වේ. මීට අමතරව සත්ව පාලනය මෙන්ම ඔක්සිජන් සහිතව හෝ රහිතව සිදුවන දිරාපත්වීම් කරණ කොටගෙන

නිකුත් කෙරෙන වායුන් ගෝලීය උණුසුම ඉහළ යාමට හේතුකාරක වේ. මෙලෙස සිදුවන හානි අවම කරගැනීමේ අරමුණින් බහුතර ලෝක ප්‍රජාවගේ ආශීර්වාදය හා දායකත්වය කියෝටෝ සම්මුතිය හරහා ලැබීම සුබ අනාගතයකට පෙරනිමිත්තකි. හරිතාගාර වායු ප්‍රමාණය වැඩිවීම කරණ කොට ගෙන වායුගෝලීය උෂ්ණත්වය ඉහළ යෑමට සමගාමීව ඉහළ යන අංශුමය සංඝටක හා ජල වාෂ්ප නිසාවෙන් ඇතිවන වලාකුළු ගහණය ඉහළයාම තුළින් මිනිතලයේ රත්වීම අඩුකෙරේ. ඔබ සුර්යාලෝකය හමුවේ කුඩයක් ඉහළීම හෝ හිස් ආවරණයක් පැළඳීමෙන් බලාපොරොත්තු වන්නේද මෙයයි.

1999 සහ 2004 අතර කාලය තුළ මුහුදු ප්‍රසාරණය වී ගොඩබිම ආක්‍රමණය කිරීම

ඉහත ඡායාරූප යුගලය මගින් ගෝලීය උණුසුම ඉහළ යාම නිසා මුහුදු ජලය ප්‍රසාරණය වී ගොඩබිම ආක්‍රමණය වී ඇති අයුරුත් පහත ඡායාරූප යුගලය මගින් අයිස් දියවීමත් පිළිබිඹු කර ඇත.

1928 සහ 2004 අතර කාලය තුළ අයිස්කඳු හා හිමකඳු දියවීම

අම්ල වැසි

වායුගෝලයට නිකුත් කෙරුණු ආම්ලික සංඝටක, වර්ෂා ජලය, හිම, දුම්බ්ලි ආදිය සමඟ පොළොවට පතිතවීම අම්ල වැසි ලෙස හඳුන්වනු ලැබේ. එය හැඳින්වීමට සුදුසුම වචනය වන්නේ අම්ල වර්ෂණය (Acid precipitation) යන්නයි. මෙමගින් ශාක හා සත්ව ප්‍රජාවට හානිවන අතර විශේෂයෙන් ජලජ ජීවීන් වඳවීමේ තර්ජනයට භාජනය වේ. එමෙන්ම ආවරණ රහිත ලෝහමය හා කිරීගරුක ප්‍රතිමා ආදිය විනාශයට පත් වේ. ආම්ලික සංඝටක වායුගෝලයේ ගත කරන කාලපරාසය දින කීපයකට පමණක් සීමාවන වන හෙයින් අම්ල වැස්ස ප්‍රාදේශීයව සිදුවන ක්‍රියාවලියක් වන අතර ලංකාවෙහි සිදුවන හා සිදු කරන ක්‍රියාවල ප්‍රතිඵලයක් ලෙස අම්ල වැස්ස අපට ලැබෙන ධව තේරුම් ගත යුතුය. එසේම එම අම්ල වැසි පාලනය කිරීමට නම් ආම්ලික සංඝටක වායුගෝලයට නිදහස් කිරීම, පාලනය කිරීම ලාංකිකයන්වන අපගේ අභිප්‍රාය විය යුතුය. එහිදී සල්ෆර් හෝ නයිට්‍රජන් අඩංගු රසායනිකයන්ගේ දහනය අවම කිරීම මෙන්ම දහන ක්‍රියාවන් අදාළ උෂ්ණත්වයකදී සිදු කිරීමද සුදුසුය.

1908 සහ 1968 කාලය තුළ අම්බවැසිවල දායකත්වයෙන් විරූපිත ප්‍රතිමාවක්

ඕසෝන් ස්ථරය ක්ෂයවීම

සූර්ය විකිරණවල තිබෙන පාරජම්බුල කිරණවලින් අපව ආරක්ෂා කරනු ලබන්නේ ඕසෝන් ස්ථරය මගිනි. වායුගෝලයට නිදහස් කරන ලද සමහර රසායනික විසින් මෙම ස්ථරයෙහි ඉතා සුළුවෙන් අඩංගු ඕසෝන් ප්‍රමාණය අඩුකර ඇති අතර එය ඕසෝන් ස්ථරය තුනීවීම ලෙස නම් කර ඇත. සමීප ළිකාමය තත්ව සහ ඇස්වල සුදු ඇතිවීමට මෙය හේතු වේ. ඕසෝන් ස්ථරය ක්ෂයවීම නිසා ඇති වන ඕසෝන් සිදුර සඳහා දායක වන රසායනිකයන්ගෙන් අර්ධයක්ම ස්වභාවිකව වායුගෝලයට ලැබේ. නොයෙකුත් ක්‍රියාකාරකම් හරහා මිනිසා විසින් වායුගෝලයට නිකුත් කරන ලද රසායනික සංඝටක මගින් ඕසෝන් ස්ථරය ක්ෂයවීම වේගවත් කරන ලද අතර මොන්ට්‍රියල් සම්මුතිය හා එයට එක් කරන ලද වැඩි දියුණු කිරීම් හරහා එම තත්වය පාලනය කළ හැකි බව පෙන්නුම් කර ඇත. මෙම ඕසෝන් ස්ථරය ක්ෂය කිරීමට වැඩිපුර දායකත්වයක් දැක්වූ රසායනික අතර ක්ලෝරෝෆ්ලෝරෝකාබන් නම් වූ රසායනිකය භීතකාරකයක් ලෙසද

ද්‍රවකයක් ලෙසද එරසෝල් සාදන්නක් ලෙසද විශාල වශයෙන් පසුගිය දශක කිහිපය තුළ භාවිත කරන ලදී. ප්‍රතික්‍රියාශීලී නොවූ ස්ථායී සංයෝගයන් වූ මේවායෙන් අපට කිසිදු හානියක් නොකෙරෙන බව මිනිස්සු විශ්වාස කළහ. එකී විශ්වාසය නිසා කිසිම පරීක්ෂමක් නැතිව ඊසියේ එම රසායන ද්‍රව්‍ය භාවිත කළ හෙයින් ඒවායේ ආදිනව වර්තමාන මෙන්ම මතු පරම්පරාවන්ද අත්විඳිනු බව පැහැදිලිය. පොළොව ආසන්නයේදී වසර 50-100ක කාලයක් ගත කරන ක්ලෝරෝෆ්ලෝරෝකාබන් හරිතාගාර වායු ලෙස මිනිතලය රත්වීමට දායක වන අතර ක්‍රමයෙන් ඕසෝන් ස්ථරය ඇති ප්‍රදේශයට ළඟා වූ විට වියෝජනය වී ශීඝ්‍රයෙන් ඕසෝන් ස්ථරයට හානි කිරීම සඳහා දායක වෙයි.

ධූමිකාව (smog)

දෘශ්‍යතාවය සහ සෞඛ්‍ය තත්වය පහත හෙළන, කර්මාන්ත සහ රථවාහන වලින් නිකුත් කෙරෙන දුම සහ ධූමිකාව වාතයේ ගුණාත්මක බව අඩු කර අකල් මරණ සිදු කිරීමට දායක වන බව ලෝකයේ නන් දෙසින් වාර්තා වී ඇත. ලන්ඩන් නගරය ආශ්‍රිතව ගල්අඟුරු දහනය නිසා සිදුවූ මනුෂ්‍ය ජීවිත හානියද ලොස් ඇන්ජලීස් නගරය ආශ්‍රිතව වාහන දුම නිසා සිදුවූ මනුෂ්‍ය ජීවිත හානියද මේ අතරින් ප්‍රධානය. මෙම සංසිද්ධි දෙකෙහිම වාතයට නිකුත් වූ අපද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය ඉහළ ගිය අතර එය මිනිසුන්ගේ සෞඛ්‍යටද, දෘශ්‍යතාවයේ අඩුවීමටද හේතු වූ අතර ද්‍රව්‍යවලට මෙන්ම කෘෂිකර්මයටද හානි විය. මෙම අවස්ථා දෙකෙහිම සුදුසු පාලන ක්‍රම මගින් අහිතකර රසායනයන් පාලනය කර මෙම තත්වය නිවාරණය කිරීමට බලධාරීන්ට හැකි විය.

ලොස් ඇන්ජලිස් ධූමිකාව

මෙවන් තත්වයක් කොළඹ නගරයට බලපාන්නේ කෙසේද යන්න විමසා බැලීම උචිත වේ. ප්‍රදේශයක් ලෙස ලංකාවෙන් 1% ක් පමණ වූ කොළඹ නගරය තුළ දිනපතා ලංකාවේ ලියාපදිංචි කළ වාහනවලින් 50% ක් පමණ සංසරණය වේ. මීට අමතරව පරිසර දූෂක නිකුත් කරන කර්මාන්තවලින් 90%ක් පමණ කොළඹ ආශ්‍රිතව පිහිටා ඇත. තාප බලාගාර හා වරාය පිහිටා ඇත්තේද කොළඹ ආශ්‍රිතවය. මේවායෙන් වාතලයට මුදා හරින වායුදූෂක ප්‍රමාණය අතිමහත් වන බවත් යම් හෙයකින් මේවා ඒකරාශී වුවහොත් ඇති වන තත්වය ලන්ඩන් හෝ ලොස් ඇන්ජලිස්වල හෝ සිදු වූ ඓතිහාසික වායුදූෂක තත්වවලට වඩා මාරාන්තික විය හැක. වාසනාවකට කොළඹ නගරය ඉන්දියන් සාගරයට මුහුණලා ඇති බැවින් වායු දූෂක ඒකරාශී වීම සිදු නොවන අතර සුළඟ මගින් වායු දූෂක රට තුළට හෝ මුහුදු දෙසට යොමු කරනු ලබයි. මෙම ස්වභාවික ක්‍රියාවලියට බාධා කරමින් මුහුදු තීරය දිගට උස ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම අනාගත උවදුරකට අත වැනීමකි. නිසි ආකාරව කරුණු අවබෝධ කරගනිමින් සුදුසු ප්‍රතිකර්ම යෙදීම කාලීන අවශ්‍යතාවයක් වන අතර යහපත් අනාගත ආයෝජනයක්ද වනු ඇත.

ඉන්දියන් සාගරය නිසා ආරක්ෂිතව ඇති කොළඹ නගරය

වාතයෙහි දුර්වල ගුණාත්මක බව, ගුණාත්මක බවෙහි මිනුම් රහිතව වුවද ඔබට දැනෙනු ඇත. ඒ සඳහා යොදා ගත හැකි දර්ශක කිහිපයක් කෙටියෙන් විමසා බලමු.

මිනිසාට ගන්ධය, රසය හා සංවේදනය මගින් වාතය දුෂිත බව පහසුවෙන් හඳුනා ගත හැක. එය පුද්ගලයාගෙන් පුද්ගලයාට වෙනස් විය හැකි අතර සමහරුන්ට ඇදුම, හුස්ම ගැනීමේ අපහසුතා, හිසරදය, නාසයෙහි, ඇස්වල සහ උගුරෙහි දැවෙනසුළු ගතිය වැනි සෞඛ්‍ය ගැටළු ලෙස එළි දැක්විය හැක. වාතයෙහි වූ අංශු මගින් ආලෝකය විසුරුවා හරිනු ලැබේ. එනිසා වාතයේ අංශුමය සංඝටක වැඩි දිනක තිරු බැස යාමේදී අහසෙහි රතු පැහැයක් ඇති වීම දැකිය හැක.

අංශුමය සංඝටක ඉහළ යාමෙන් රතු පැහැයක් ගත් අහස් කුස

අංශුමය සංඝටක හේතු කොට ගෙන පටල සෑදීම සහ දෘශ්‍යතාවය අඩු වීම පහත රූප මගින් පැහැදිලිව දැකිය හැක. මෙම රූප තුනම එකම ස්ථානයක රූපගත කර ඇති අතර ඒවායේ එකම වෙනස වන්නේ වාතයේ ඇති අංශුමය ප්‍රමාණයේ වෙනසයි.

අංශුමය සංඝටක හේතු කොට ගෙන පටල සෑදීම සහ දෘශ්‍යතාවය අඩු වීම

වාතය රැගෙන එන ආසාත්මිකතා

උදෂ්ඨන හෝ සවසට හෝ එළිමහනට ගිය විට ඔබ කිවිසුම් යාම, නාසයෙන් සොටු දියර ගැලීම, නාසය කැසීම, ඇස් දැවිල්ල හා ඇස්වලින් කඳුළු ගැලීම ආදී ලක්ෂණවලින් පීඩා විඳින්නේ නම් එයට ප්‍රධාන වශයෙන්ම සැක කළ හැක්කේ හුස්ම ගන්නා වාතය රැගෙන එන ආසාත්මිකකාරක ප්‍රභාටයට ඔබ ලක්ව ඇති බවය. මේ ආසාත්මිකකාරක අතර මල්වල පරාග, දිලීර හා දිලීර කෝෂ්ඨ, බල්ලන්, බළලුන් වැනි සතුන්ගේ සමෙන් ගැලවී එන සමෙහි කැබලි, සිගරට් දුම, වාහන පිටකරන දුම, ලිපේ දුම හා ගිනි ගොඩවල්වල දුම, දුම්බ මැක්කන් සහ ඔවුන්ගේ අපද්‍රව්‍ය තිබිය හැකිය.

ගෘහස්ථ වාතයෙහි ගුණාත්මක බව

මෙතෙක් අප අවධානය යොමුකළේ එළිමහනෙහි වූ වාතයෙහි ගුණාත්මක බව කෙරෙහි වන නමුදු එළිමහනට වඩා ගෘහස්ථ වාතයෙහි ඇති දූෂණය පිළිබඳ ගැටළුව වඩා බරපතළ වේ. එළිමහනෙහි සහ ගෘහස්ථ පරිසරයෙහි දූෂක හෝ රසායනිකවලට හෝ නිරාවරණය වීම පිළිබඳව ඔබට සරල පරීක්ෂාවක් සිදු කළ හැකිය. සුවඳ විලවුන් බින්දුවක් ඔබගේ නිවස තුළ (ගෘහස්ථ) වාතයට මුසු කොට ඉන් අනතුරුව එම සුවඳ පවතින කාලය නිර්ණය කරන්න. නිවසින් පිටත (එළිමහනෙහිවූ) ස්ථානයකදී ද එම සුවඳ විලවුන් වර්ගයෙන්ම බින්දුවක් වාතයට මුසු කරන්න. එම කාලයද නිර්ණය කර අවස්ථා දෙක සසඳන්න. ගෘහස්ථ පරිසරය තුළ එළිමහනේදීට වඩා වැඩි කාලයක් එම සුවඳ පවතින බව ඔබට දැනෙනු ඇත. එසේ වන්නේ ගෘහස්ථ පරිසරය තුළ වායු මිශ්‍රවීම එළිමහනට වඩා දුර්වල වීම නිසා රසායනික ද්‍රව්‍ය වැඩිපුර කාලයක් නිවසේ පරිසරය තුළ රඳා පැවතීමයි.